

T/9057/10. szám

Érkezett: 2009 DEC 02

Az Országgyűlés

Alkotmányügyi, igazságügyi
és ügyrendi bizottságánakEmberi jogi, kisebbségi,
civil- és vallásügyi bizottságának

k i e g é s z í t ő a j á n l á s a

*az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény
módosításáról szóló T/9057. számú törvényjavaslat*

vitájához

(Együtt kezelendő a T/9057/8. sz. ajánlással.)

Tisztelt Országgyűlés!

Az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága (továbbiakban: Alkotmányügyi bizottság) - első helyen kijelölt bizottságként -, valamint Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottsága (továbbiakban: Emberi jogi bizottság) megvitatta az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló, T/9057. számon beterjesztett törvényjavaslatot, továbbá az ahhoz benyújtott T/9057/9. számú kapcsolódó módosító javaslatot.

A törvényjavaslat, valamint a módosító javaslatok elfogadásához az Alkotmány 71. § (3) bekezdésének rendelkezésére tekintettel a **jelenlévő** országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

Az **Emberi jogi bizottság** a módosító javaslatokat a 2009. december 7-i ülésén tárgyalja meg.

Az **Alkotmányügyi bizottság** ülésén a Kormány képviselője a tárca álláspontját közölte.

Az ajánlásban használt rövidítés:

Vjt.: az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény

1. Tóbiás József képviselő – kapcsolódva a T/9057/7. számú módosító indítványhoz (T/9057/8. számú ajánlás 6. pontja) – a törvényjavaslat **1. §-a** – a **Vjt. 4. §-át** érintő – „**B/1**” és „**B/2**” változatának az elhagyását javasolja:

"1. § Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Vjt.) 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[A/ változat]

„4. § (1) Az országgyűlési képviselők száma összesen kettőszáz.

(2) Száz országgyűlési képviselőt - egy választási fordulóban - egyéni választókerületben választanak. Az egyéni választókerületekben pártokra leadott szavazatok másodszori értékelésével, országosan összesített szavazatok alapján a pártok országos listájáról további száz mandátum kerül betöltésre.

(3) Az országgyűlési képviselők jogai és kötelezettségei azonosak.”

[B/1 változat

„4. § (1) Az országgyűlési képviselők száma összesen kettőszáz.

(2) Az országgyűlési képviselőket arányos választási rendszerben, országos listás szavazással választják, 5 %-os parlamenti küszöb alkalmazásával és egy választási fordulóban. Minden választópolgárnak egy szavazata van.

(3) A választáson a Magyar Köztársaság területe egy választókerületet alkot.”

B/2 változat

„4. § (1) Az országgyűlési képviselők száma kettőszáz.

(2) Az országgyűlési képviselőket - gazdasági tervezési régióként - hét regionális választókerületben (a továbbiakban: választókerület) listán választják, 5 %-os parlamenti küszöb alkalmazásával, arányos választási rendszerben és egy választási fordulóban. Minden választópolgárnak egy szavazata van.

(3) A választókerületenként a megszerezhető mandátumok számát e törvény melléklete tartalmazza.

(4) Az országgyűlési képviselők jogai és kötelezettségei azonosak.”]

T/9057/9/1-2. sz.

Megjegyzés: Az ajánlás következő pontjaiban ismertetett módosító indítványok tartalmilag összefüggnek: 1., 2., 3., 4., 5., 6.

Indokolás: Lásd a T/9057/9/1. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal): - az **Alkotmányügyi biz. támogatja**

- az **Előterjesztő** képviselője az Alkotmányügyi biz. ülésén nem vett részt
- a **Kormány** képviselője egyetért

2. Tóbiás József képviselő – kapcsolódva a T/9057/7. számú módosító indítványhoz (T/9057/8. számú ajánlás 6. pontja) – a törvényjavaslat 2. §-a – a Vjt. 5. §-át érintő – „B/1” és „B/2” változatának az elhagyását javasolja:

"2. § A Vjt. 5.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[A/ változat]

„5. § (1) Az egyéni választókerületben a választópolgárok és azok a társadalmi szervezetek, amelyek megfelelnek a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény rendelkezéseinek (a továbbiakban: párt) - a (2) bekezdésben foglalt feltételekkel - jelölhetnek. Két vagy több párt közösen is ajánlhat és jelölhet.

(2) Az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább ezerkettőszáz választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges. A választópolgár több egyéni választókerületi jelöltet is ajánlhat, de csak abban az egyéni választókerületben, amelyben a lakóhelye van.

(3) Országos listát az a párt állíthat, amely legalább hét egyéni választókerületben jelöltet állított.

(4) A pártok kapcsolt egyéni választókerületi jelölés alapján - ugyanazon pártok részvételével - kapcsolt országos listát állíthatnak.

(5) Az országos pártlistán háromszor annyi jelölt állítható, mint az adott listán megszerezhető mandátumok száma. Ha a bejelentett jelöltek száma kevesebb, mint a lista által elért mandátum száma, akkor a ki nem adható mandátum betöltetlen marad.

(6) Ugyanaz a személy egyidejűleg egy egyéni választókerületben és az országos listán lehet jelölt. Ha jelöltet az egyéni választókerületben képviselőnek választották, akkor a listás helyét elveszti, és helyébe a listán következő jelölt lép.

(7) Ha a párt listájáról a jelölt kiesik, helyébe a listán soron következő jelölt lép.

(8) Ugyanazon párt csak egy - önálló vagy kapcsolt - listát állíthat.”

[B/1 változat]

„5. § (1) A választásokon képviselőket – országos listán – azok a társadalmi szervezetek, amelyek megfelelnek a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény rendelkezéseinek (a továbbiakban: párt) - a (2) bekezdésben foglalt feltételekkel - jelölhetnek. Két vagy több párt közösen is ajánlhat és jelölhet.

(2) A jelöléshez legalább 50 000 választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges.

(3) A pártlistán háromszor annyi jelölt állítható, mint az adott listán megszerezhető mandátumok száma. Ha a bejelentett jelöltek száma kevesebb, mint a lista által elért mandátum száma, akkor a ki nem adható mandátum betöltetlen marad.

(4) Ugyanaz a személy egyidejűleg csak egy listán szerepelhet jelöltként.

(5) Ha a párt listájáról a jelölt kiesik, helyébe a soron következő jelölt lép.

(6) Ugyanaz a párt csak egy - önálló vagy kapcsolt - listát állíthat. A listán a jelöltek a párt (pártok) által bejelentett sorrendben szerepelnek..”

B/2 változat

„5. § (1) A választókerületben a választópolgárok és azok a társadalmi szervezetek, amelyek megfelelnek a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény rendelkezéseinek (a továbbiakban: párt) - a (2) bekezdésben foglalt feltételekkel - jelölhetnek. Két vagy több párt közösen is ajánlhat és jelölhet.

(2) A választókerületben a jelöléshez legalább a választókerület választópolgárai 0,5%-nak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges. A választópolgár több választókerületi jelöltet is ajánlhat és csak abban a választókerületben, amelyben a lakóhelye van.

(3) A választókerületben - területi listán – pártok és független jelöltek indulhatnak.

(4) A független jelöltként induló jelölt csak önálló listán indulhat.

(5) A pártlistán háromszor annyi jelölt állítható, mint az adott listán megszerezhető mandátumok száma. Ha a bejelentett jelöltek száma kevesebb, mint a lista által elért mandátum száma, akkor a ki nem adható mandátum betöltetlen marad.

(6) Ugyanaz a személy egyidejűleg egy választókerületben indulhat, egy pártlistán vagy egy független listán.

(7) Ha a párt listájáról a jelölt kiesik, helyébe a listán soron következő jelölt lép.

(8) Ugyanazon párt csak országosan egységes módon- önálló vagy kapcsolt - listát állíthat a választókerületekben.”]

T/9057/9/1-2. sz.

Megjegyzés: Az ajánlás következő pontjaiban ismertetett módosító indítványok tartalmilag összefüggnek: 1., 2., 3., 4., 5., 6.

Indokolás: Lásd a T/9057/9/1. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal): - az **Alkotmányügyi biz. támogatja**

- az **Előterjesztő** képviselője az Alkotmányügyi biz. ülésén nem vett részt
- a **Kormány** képviselője egyetért

3. Tóbiás József képviselő – kapcsolódva a T/9057/7. számú módosító indítványhoz (T/9057/8. számú ajánlás 6. pontja) – a törvényjavaslat **3. §-a – a Vjt. 7. §-át érintő – „B/1” és „B/2” változatának az elhagyását** javasolja:

"3. § A Vjt. 7.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[A/ változat]

„7. § (1) Az egyéni választókerületben az a jelölt lesz országgyűlési képviselő, aki a legtöbb szavazatot kapta. A választópolgár egy jelöltre szavazhat.

(2) A listás mandátumok eredményét a következők szerint kell megállapítani:

1. Az egyéni választókerületben indult pártjelöltek szavazatait országosan, pártonként külön-külön össze kell adni (adott pártra leadott szavazatok száma). A jelöltekre országosan összeszámolt szavazatokat is össze kell adni (összes leadott szavazat száma). Meg kell állapítani az összes leadott szavazat országosan összesített száma alapján az 5 %-os parlamenti küszöböt. A listás mandátumok kiosztásának a további folyamatában csak az a párt vehet részt, amelynél az adott pártra leadott szavazatok száma meghaladta az összes leadott szavazat 5 %-át. Az egyéni választókerületi mandátumokat az 5%-os határ nem érinti.

2. Aránypárt kell készíteni, amelynek baloldali számlálójában az adott pártra leadott szavazatok száma, baloldali nevezőjében a valamennyi pártra leadott szavazatok száma, jobboldali számlálójában X, a jobboldali nevezőben 200 szerepel. Az egyenletet X-re kell rendezni, majd a számokkal együtt ki kell számolni. A hányados az adott pártot megillető egyéni és listás mandátumok összegét mutatja. A hányadosból le kell vonni az adott párt által egyéni választókerületben elért mandátumok számát. Az eredő az adott párt listás mandátumainak számát mutatja.

3. Kerekítés: amennyiben a számítás elvégzése után a listás mandátumokban törtszám szerepel, akkor a legmagasabb törtszámmal rendelkező párt mandátumainak tört számát felfelé kell kerekíteni egész számra, az összes többi párt listás mandátumainak számát lefelé kell kerekíteni egész számra. Ha a listás mandátumok kerekítési oszlopában még mindig nem 100 az összeg, akkor a kerekítést addig kell folytatni a következő legnagyobb törtszámmal rendelkező párttal, amíg az összeg 100 lesz.

(3) Azok a pártok, amelyek listáikat kapcsolják, a kapcsolásban részt vevő listákra leadott összesített szavazatok arányában szereznek mandátumot.

(4) Ha két vagy több párt azonos számú szavazatot ért el, és ezzel a szavazatszámmal mandátumhoz jutnának, de a megszerezhető listás mandátumok száma kevesebb, mint az azonos szavazatot elért pártok száma, akkor a lista sorszáma szerinti sorrendben kell elosztani a mandátumokat.”

[B/1 változat]

„7. § (1) A választási eredmény megállapítása a pártokra leadott és országosan külön-külön összeszámolt szavazatok alapján történik.

(2) A szavazatok alapján ki kell osztani a listán elérhető mandátumokat. Ennek eljárása a következő:

1. Az országosan összeszámolt és listánként leadott szavazatokat össze kell adni (valamennyi listára leadott szavazatok száma). Meg kell állapítani a valamennyi listára leadott szavazatok országosan összesített száma alapján az 5 %-os parlamenti küszöböt. A mandátumok kiosztásának a további folyamatában csak az a lista vehet részt, amely meghaladta az 5 %-os határt.

2. Össze kell állítani egy táblázatot, amelynek első sorát a pártokra leadott szavazatok képezik.

3. Minden lista szavazatai alatt képezni kell egy számoszlopot, amelynek első száma az adott lista szavazatainak a fele, a következő szám a harmada, negyede stb.

4. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot. Amelyik lista számoszlopában az található, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában az található, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni, míg az összes mandátum kiosztásra nem kerül.

5. Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresése során egyenlő legnagyobb számok találhatók, akkor a (3) bekezdése szerint kell meghatározni, hogy melyik párt kapja a mandátumot.

(3) Ha két vagy több lista azonos számú szavazatot ért el, és ezzel a szavazatszámával mandátumhoz jutnának, de a választókerületben megszerezhető mandátumok száma kevesebb, mint az azonos szavazatot elért listák száma, akkor a lista sorszáma szerinti sorrendben kell elosztani a mandátumokat.

(4) Azok a pártok, amelyek listáikat kapcsolják, a kapcsolásban részt vevő listákra jutó szavazatok összesített számának arányában szereznek mandátumot.”

B/2 változat

„7. § (1) A választási eredmény megállapítása választókerületenként külön-külön történik.

(2) A szavazatok alapján ki kell osztani a listán elérhető mandátumokat. Ennek eljárása a következő:

1. Az országosan összeszámolt és listánként leadott szavazatokat össze kell adni (valamennyi listára leadott szavazatok száma). Meg kell állapítani valamennyi listára leadott szavazatok országosan összesített száma alapján az 5 %-os parlamenti küszöböt. A mandátumok kiosztásának a további folyamatában csak az a lista vehet részt, amely meghaladta az 5 %-os határt.

2. Össze kell állítani egy táblázatot, amelynek első sorát a pártokra és a független listákra leadott szavazatok képezik.

3. Minden lista szavazatai alatt képezni kell egy számoszlopot, amelynek első száma az adott lista szavazatainak a fele, a következő szám a harmada, negyede stb.

4. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot. Amelyik lista számoszlopában az található, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában az található, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni, míg az összes mandátum kiosztásra nem kerül.

5. Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresése során egyenlő legnagyobb számok találhatók, akkor a 7. § (3) bekezdése szerint kell meghatározni, hogy melyik párt kapja a mandátumot.

(3) Ha két vagy több lista azonos számú szavazatot ért el, és ezzel a szavazatszámmal mandátumhoz jutnának, de a választókerületben megszerezhető mandátumok száma kevesebb, mint az azonos szavazatot elért listák száma, akkor a lista sorszáma szerinti sorrendben kell elosztani a mandátumokat.

(4) Azok a pártok, amelyek listáikat kapcsolják, a kapcsolásban részt vevő listákra jutó szavazatok összesített számának arányában szereznek mandátumot.”]

T/9057/9/1-2. sz.

Megjegyzés: Az ajánlás következő pontjaiban ismertetett módosító indítványok tartalmilag összefüggnek: 1., 2., 3., 4., 5., 6.

Indokolás: Lásd a T/9057/9/1. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal): - az **Alkotmányügyi biz. támogatja**

- az **Előterjesztő** képviselője az Alkotmányügyi biz. ülésén nem vett részt
- a **Kormány** képviselője egyetért

4. **Tóbiás József** képviselő – kapcsolódva a T/9057/7. számú módosító indítványhoz (T/9057/8. számú ajánlás 6. pontja) – a törvényjavaslat **4. §-a – a Vjt. 8. §-át érintő – „B/2” változatának az elhagyását** javasolja:

"4. § A Vjt. 8.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[A/ és B/1 változat:]

„8. § A listán mandátumhoz jutott képviselő megbízásának megszűnése esetén a mandátumot - a listán eredetileg is szereplő jelöltek közül - a párt által megnevezett, ennek hiányában a listán soron következő jelölt szerzi meg.”

[B/2 változat:]

„8. § A listán mandátumhoz jutott képviselő megbízásának megszűnése esetén a mandátumot - a listán eredetileg is szereplő jelöltek közül - a párt által megnevezett, ennek hiányában a listán soron következő jelölt szerzi meg. A független képviselő mandátumának megszűnése esetén a mandátum a ciklus végéig betöltetlen marad.”]

Megjegyzés: Az ajánlás következő pontjaiban ismertetett módosító indítványok tartalmilag összefüggnek: 1., 2., 3., 4., 5., 6.

Indokolás: Lásd a T/9057/9/1. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal): - az Alkotmányügyi biz. támogatja

- az **Előterjesztő** képviselője az Alkotmányügyi biz. ülésén nem vett részt
- a **Kormány** képviselője egyetért

5. Tóbiás József képviselő – kapcsolódva a T/9057/7. számú módosító indítványhoz (T/9057/8. számú ajánlás 6. pontja) – a törvényjavaslat **5. §-a** – a **Vjt. 46. §-át** érintő – „**B/1**” és „**B/2**” változatának az elhagyását javasolja:

"5. § [A/ változat:]

A Vjt. 46.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46. § (1) Az egyéni választókerületben, ha az egyéni választókerületi képviselői megbíztatás megszűnt, időközi választást kell tartani.

(2) Az e fejezetben levő eltérésekkel az időközi választásra értelemszerűen kell alkalmazni az általános választás szabályait.

(3) Az időközi választás eredménye nem érinti az országos listák mandátumait.

(4) Az országos listán mandátumhoz jutott képviselő megbíztatásának megszűnése esetén a mandátumot - a listán eredetileg is szereplő jelöltek közül - a párt által megnevezett, ennek hiányában a listán soron következő jelölt szerzi meg.”

[B/1 változat

(1) E törvény a kihirdetését követően tartandó általános országgyűlési képviselői választások kitűzésének napján lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével hatályát veszti a Vjt. 9.§-a, 46.§-a, valamint a 2. sz., 3. sz. és 4. sz. melléklete, valamint az országgyűlési egyéni és területi választókerületek megállapításáról szóló 2/1990. (I. 11.) MT rendelet.

B/2 változat

A Vjt. 52.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„52. § E törvény melléklete állapítja meg a választókerületenként megszerezhető mandátumok számát.”]

Megjegyzés: Az ajánlás következő pontjaiban ismertetett módosító indítványok tartalmilag összefüggnek: 1., 2., 3., 4., 5., 6.

Indokolás: Lásd a T/9057/9/1. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal): - az **Alkotmányügyi biz. támogatja**

- az **Előterjesztő** képviselője az Alkotmányügyi biz. ülésén nem vett részt
- a **Kormány** képviselője egyetért

6. Tóbiás József képviselő – kapcsolódva a T/9057/7. számú módosító indítványhoz (T/9057/8. számú ajánlás 6. pontja) – a törvényjavaslat **6. § „A/” változata (1) és (3) bekezdésének a következő módosítását, „B/1” és „B/2” változatának, valamint a „B/2” változathoz tartozó mellékletnek az elhagyását javasolja:**

"6. § [A/ változat]

(1) E törvény **[a kihirdetését követően]** a 2010. évben tartandó általános országgyűlési képviselői választások **[kitűzésének]** eredményének kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

(2) Az egyéni választókerületek területi beosztását, sorszámát és székhelyét az Országgyűlés külön törvényben állapítja meg.

(3) E törvény hatálybalépésével hatályát veszti a Vjt. 9.§-a, az 52.§ b), c) és d) pontja, valamint a 2. sz., 3. sz. és 4. sz. melléklete, **[valamint]** továbbá az országgyűlési egyéni és területi választókerületek megállapításáról szóló 2/1990. (I. 11.) MT rendelet.

[B/1 változat

Nincs 6.§

B/2 változat

(1) E törvény a kihirdetését követően tartandó általános országgyűlési képviselői választások **kitűzésének napján** lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével a Vjt. 1. sz. melléklete helyébe az e törvény mellékletével megállapított szövegű Melléklet kerül.

(3) E törvény hatálybalépésével hatályát veszti a Vjt. 9.§-a, 46.§-a, valamint a 2. sz., 3. sz. és 4. sz. melléklete, valamint az országgyűlési egyéni és területi választókerületek megállapításáról szóló 2/1990. (I. 11.) MT rendelet.]"

"[B/2 változat

Melléklet a 2009. évi törvényhez

„Melléklet

az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvényhez
A választókerületenként a megszerezhető mandátumok száma:

Régió neve	mandátumok száma
<u>Dél-alföldi Régió</u>	27
<u>Dél-dunántúli Régió</u>	19
<u>Észak-alföldi Régió</u>	30
<u>Észak-magyarországi Régió</u>	25
<u>Közép-dunántúli Régió</u>	22
<u>Közép-magyarországi Régió</u>	57
<u>Nyugat-dunántúli Régió</u>	20"]"

T/9057/9/1-2. sz.

Megjegyzés: Az ajánlás következő pontjaiban ismertetett módosító indítványok tartalmilag összefüggnek: 1., 2., 3., 4., 5., 6.

Megjegyzés: A benyújtó képviselővel való egyeztetés alapján pontosított módosító javaslat.

Indokolás: Lásd a T/9057/9/1-2. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal): - az **Alkotmányügyi biz. támogatja**

- az **Előterjesztő** képviselője az Alkotmányügyi biz. ülésén nem vett részt
- a **Kormány** képviselője egyetért

Összeállította: az Országgyűlés Hivatalának Jogi főosztálya

Budapest, 2009. december 2.

Dr. Csiha Judit s.k.,
az Alkotmányügyi, igazságügyi
és ügyrendi bizottság elnöke

Balog Zoltán s.k.,
az Emberi jogi, kisebbségi,
civil- és vallásügyi bizottság elnöke